

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 222/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Natáliou Šramelovou, advokátkou, Pri smaltovni 4, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV, odboru kriminálnej polície, 3. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-371/3-VYS-B4-2025 zo 4. novembra 2025 a proti postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava IV č. k. 1Pn 489/25/1104-7 z 8. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní uvedenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Bratislava IV na ďalšie konanie. Požaduje tiež finančné zadost'učinenie 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ podal trestné oznámenie podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku vo veci podozrenia zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť neznámy páchatel'. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV, odboru kriminálnej polície, 3. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-371/3-VYS-B4-2025 zo 4. novembra 2025 (ďalej aj „uznesenie vyšetrovateľa“) bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, pretože nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo postupu podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Vyšetrovateľ v odôvodnení uznesenia okrem iného konštatoval, že sťažovateľ pristúpil k neistému vynaloženiu svojich finančných prostriedkov bez toho, aby racionálne usúdil, či osoba, na ktorej pokyn vykonal dispozíciu so svojimi peňažnými prostriedkami, reálne existuje, prípadne či ňou deklarovaná kvalifikácia je reálna. Skutočnosť, že sťažovateľ svojím konaním umožnil cudzej osobe prístup spôsobilý na realizáciu dispozícií s peňažnými prostriedkami na jeho účtoch, preukazuje, že nebola dodržaná obvyklá miera opatrnosti. V uvedenom prípade absentuje obligatórny znak skutkovej podstaty zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, a to najmä objektívna stránka, keďže nebolo nijako preukázané, že malo dôjsť k uvedeniu do omylu v dostatočnej kvalite.

3. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Bratislava IV uznesením z 8. januára 2026 (ďalej aj „uznesenie okresnej prokuratúry“) zamietla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože nie je dôvodná. V odôvodnení uznesenia konštatovala, že konanie sťažovateľa nemožno považovať za konanie v súlade s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú je možné očakávať aj od osoby bez špecializovaných technických znalostí. Súčasne takého konanie vykazuje znaky ignorovania zrejmých varovných signálov, ktoré sú v súčasnosti všeobecne známe a opakovane komunikované verejnosti. V súčasnom spoločenskom kontexte sú opakované upozornenia na podvodné investičné schémy, falošné telefonáty a neoprávnené získavanie prístupových údajov všeobecne známe a dostupné širokej verejnosti vrátane seniorov. Vyšetrovateľ preto správne konštatoval, že sťažovateľ svojím konaním nepreukázal zachovanie obvyklej miery opatrnosti ani v minimálnej miere. Pokiaľ ide o poukazovanie na vek a zdravotný stav sťažovateľa, samotná skutočnosť, že ide o osobu vyššieho veku, ešte neznamená, že v každom prípade ide o osobu neschopnú rozpoznať základné riziká svojho konania. Nie každé neuvážené alebo nedostatočne opatrné konanie, ktoré vedie k majetkovej ujme, automaticky zakladá dôvod na trestnoprávny postih. V situáciách, kde k vzniku škody významne prispelo vlastné konanie poškodeného a absentuje dostatočne preukázaný úmysel páchatel'a uviesť poškodeného do omylu spôsobom relevantným pre trestné právo, je namieste riešenie prostredníctvom civilnoprávných alebo iných právnych prostriedkov.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ argumentuje, že sa stal obeťou internetového podvodu, pri ktorom neznámi páchatelia podvodom získali prístup k jeho počítaču a internetovému bankovníctvu a odcudzili z jeho účtov finančné prostriedky v celkovej výške 37 205 eur. Išlo o jeho celoživotné úspory. Je toho názoru, že bolo potrebné pokračovať v konaní o jeho trestnom oznámení a vydať uznesenie o začatí trestného stíhania.

5. Závery napadnutých uznesení, na základe ktorých orgány činné v trestnom konaní odmietli vec sťažovateľa vyšetrovať, boli zjavne neodôvodnené a arbitrárne. Závery boli založené na nesprávnom právnom posúdení otázky omylu a obvyklej miery opatrnosti. V súvislosti s trestným oznámením v podstate neprebehlo žiadne vyšetrovanie, úkony orgánov činných v trestnom konaní boli zamerané len na to, ako preniesť vinu na obeť trestného činu. Vo veci neboli vykonané základné vyšetrovacie úkony. Štát má povinnosť efektívne vyšetriť zásahy do majetku spôsobené trestnou činnosťou.

6. Orgány činné v trestnom konaní nezohľadnili individuálne okolnosti prípadu, nevysporiadali sa so zložitou podvodného konania a úplne odignorovali realitu moderných podvodov, nezohľadnili ani osobné pomery sťažovateľa (vek, zdravotný stav).

7. Sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa bola len formálne vybavená. Prokurátorka prevzala takmer celú argumentáciu vyšetrovateľa, nevysporiadala sa s podstatnými námietkami sťažovateľa a svoje rozhodnutie založila na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

8. Intenzita a komplexnosť použitého podvodného mechanizmu uplatneného voči sťažovateľovi výrazne presahovali rámec jednoduchého klamstva. Záver orgánov činných v trestnom konaní, že sťažovateľ nepostupoval s obvyklou mierou opatrnosti, je formalistický a nereflektuje individuálne okolnosti prípadu. Sťažovateľ nikdy vedome neposkytol svoje prístupové údaje ani vedome neumožnil tretím osobám prístup k svojim účtom či zariadeniu. K získaniu tohto prístupu došlo výlučne v dôsledku podvodného konania páchatel'ov, ktorí sťažovateľa uviedli do omylu ohľadom povahy vykonávaných úkonov. Všetky relevantné úkony sťažovateľ vykonal v omyle o ich skutočnom význame. Následné dispozície s finančnými prostriedkami nevykonal sťažovateľ, ale neznáme osoby bez jeho vedomia. Nesprávne boli interpretované aj prevody v menšej sume na účet vedený v banke Revolut pre účely preukázania obrátov. Sťažovateľ tieto prevody uskutočnil výlučne na svoj vlastný účet, a to v presvedčení, že ide o nevyhnutný krok potrebný na realizáciu výplaty jeho investície. Vek a zdravotný stav sťažovateľa boli relevantné pre posúdenie jeho schopnosti rozpoznať podvodné konanie. Skutočnosť, že určité formy podvodov sú medializované, nemôže zakladať právnu domnienku, že každý jednotlivec má o nich vedomosť, rozumie ich mechanizmom a je schopný ich v konkrétnej situácii rozpoznať.

9. Vo veci sťažovateľa išlo o konanie nesúce znaky organizovanej trestnej činnosti, pri ktorom sú páchatelia neznámi a ochrana práv sťažovateľa prostredníctvom civilnoprávnych prostriedkov je objektívne nemožná.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Jednou z perspektív ústavou v čl. 127 ods. 1 zakotveného princípu subsidiarity je to, aby ústavný súd mohol prebrať konečné skutkové a právne závery príslušných orgánov verejnej moci a tie vyhodnotiť v teste ústavnosti. Právomoc ústavného súdu v tejto súvislosti nastupuje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (IV. ÚS 133/09, I. ÚS 341/09), a preto spravidla nevstupuje do konania predčasne (aj keby tak malo byť učinené dôvodne), pretože by si tým uzurpoval právomoc, ktorá v danom štádiu trestného konania patrí iným orgánom verejnej moci (orgánom činným v trestnom konaní a súdom). Tie sú v zmysle právneho poriadku zaviazané poskytnúť ochranu základným právam

a slobodám ešte pred ústavným súdom prostredníctvom predpokladaných korekčných mechanizmov. Až ich márnym využitím získava ústavný súd právomoc konať a zasiahnuť spravidla vo vzťahu k výsledku samotného konania, a preto sa aj ústavný súd v tejto súvislosti označuje aj ako súd výsledkový.

IV.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a uznesením vyšetrovateľa:

11. Proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa a postupu, ktorý mu predchádzal, bol prípustný riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, o ktorom rozhodla okresná prokuratúra ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením tak, že sťažovateľom podanú sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú. Z uvedeného je zrejmé, že právomoci ústavného súdu rozhodnúť o napadnutom postupe a uznesení vyšetrovateľa predchádzala právomoc okresnej prokuratúry, ktorá ju aj využila a o sťažovateľom podanej sťažnosti rozhodla (ústavnou sťažnosťou napadnutým) uznesením. To predstavuje dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 132 ods. 1 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom a uznesením okresnej prokuratúry:

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že sa domáha ochrany svojich základných práv vo vzťahu k uzneseniu okresnej prokuratúry postupom podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 9/2025 z 27. októbra 2025 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz generálneho prokurátora č. 9/2025“). Sťažovateľ podal žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia okresnej prokuratúry 22. marca 2026. O žiadosti sťažovateľa ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je rozhodnuté.

13. Sťažovateľ tým, že podal ústavnú sťažnosť proti uzneseniu okresnej prokuratúry a jemu predchádzajúcemu postupu a súčasne podal žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia okresnej prokuratúry podľa príkazu generálneho prokurátora č. 9/2025, nastolil v konaní pred ústavným súdom otázku, čo môže byť (malo by byť) predmetom jeho rozhodovania. Táto otázka je aktuálna z dôvodu, že ústavný súd je spravidla súdom výsledkovým a k ochrane základných práv nepristupuje súbežne s iným orgánom verejnej moci, ale táto ochrana je postupná (pozri m. m. I. ÚS 182/2023). Ústavný súd totiž nemá pri takej ochrane v Slovenskej republike monopol, má však konečné slovo. V režií ľudskoprávnej ochrany tak musí logicky zastávať posledné miesto.

14. Ústavný súd nevyžaduje, aby sťažovateľ využil žiadosť o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní podľa príkazu generálneho prokurátora pred podaním ústavnej sťažnosti. Nepovažuje ju totiž za účinný právny prostriedok nápravy.

15. V zmysle dostupnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva účinný prostriedok nápravy musí mať preventívny účinok (zamedzí ďalšiemu porušovaniu práv), reparačný účinok (dodatočne odškodní či inak napraví dôsledky zásahu do základných práv), musí byť reálne dostupný (keď sťažovateľ má reálnu možnosť ho iniciovať a dosiahnuť ním preskúmanie svojej veci)

a konanie o náprave musí prebiehať podľa jasných a predvídateľných pravidiel v primeranej rýchlosti.

16. Ústavný súd vo svojej judikatúre už vyjadril, že príkaz generálneho prokurátora (v tom čase príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní, pozn.) je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry (porov. m. m. IV. ÚS 317/2022). Účinnosť tohto právneho prostriedku nápravy je možné potenciálne spochybníť jedine prostredníctvom kritéria jeho dostupnosti, keďže predmetný príkaz nie je všeobecne verejne dostupný. Táto skutočnosť vyvoláva pochybnosti o jeho schopnosti byť verejnosti dostupný spôsobom, ktorý by vytváral každému reálnu možnosť jeho využitia.

17. Tieto pochybnosti však boli v prípade sťažovateľa rozptýlené jeho konaním, keďže sám svojou žiadosťou požiadal podľa príkazu generálneho prokurátora č. 9/2025 o preskúmanie zákonnosti postupu, rozhodnutia okresnej prokuratúry. Kritérium dostupnosti tak bolo v jeho prípade splnené a vo vzťahu k sťažovateľovi aj preukázané. Ústavný súd poskytuje postupnú a konečnú (nie súbežnú s iným orgánom verejnej moci) ochranu základných práv a slobôd. V danom prípade – podaním ústavnej sťažnosti zároveň so žiadosťou o preskúmanie podľa príkazu generálneho prokurátora č. 9/2025 nastáva stav, že konajú súbežne ústavný súd a iný orgán verejnej moci a vo svojej právomoci si navzájom konkurujú. Súbežným konaním sa však popiera základný zmysel princípu subsidiarity v konaní o ústavnej sťažnosti.

18. Z už uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 132 ods. 1 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde vo vzťahu k postupu a uzneseniu okresnej prokuratúry pre neprípustnosť, keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti atakoval postup okresnej prokuratúry pri vybavovaní jeho trestného oznámenia a rozhodnutie na tento proces nadväzujúce, ktoré je však na žiadosť sťažovateľa predmetom preskúmania nadriadenou prokuratúrou podľa príkazu generálneho prokurátora č. 9/2025. Ústavný súd v danom prípade nevzhladol existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pre ktoré by bolo možné ústavnú sťažnosť neodmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu